

Udenlandske Ingeniørkompetencer i Danmark – fastholdelse og rekruttering

Målrettet kompetenceafklaring til fastholdelsen af udenlandske ingeniører til danske virksomheder

Resume

Danske virksomheder mangler i stigende grad velkvalificerede ingeniører. Samtidig oplever Ingeniørhøjskolen i København og lignende uddannelses institutioner, at mange udenlandske studerende søger praktikstillinger forgæves og kun har begrænset succes med at søge fastansættelse som ingeniør.

Her tager projektet, "Udenlandske Ingeniørkompetencer i Danmark" fat. Opgaven går i sin enkelhed ud på at hjælpe målgruppen af udenlandske studerende og jobsøgende ingeniører med at møde danske virksomheder til et for begge partnere tilfredsstillende job match.

Det tager udgangspunkt i kandidaternes kulturelle og personlige baggrund med henblik på at matche dem med danske virksomheder.

Ingeniørhøjskolen i København med assistance fra konsulentfirmaerne China Knowhow og Rekruttema danmark gennem systematisk kompetenceafklaring forberede minimum 50 udenlandske ingeniørstuderende og ingeniører på en vellykket udslusning til arbejdslivet.

Udover denne konkrete målsætning vil projektet mere generelt udvikle en brugbar systematik for tiltrækningen, udslusningen og fastholdelsen af udenlandske kompetencer. En systematik andre brancher med tilsvarende rekrutteringsproblemer kan drage fordel af i fremtiden. Projektet løber frem til slutningen af 2009 og inddrager en lang række af de projektansvarliges samarbejdspartnere. Økonomisk støttes projektet af Integrationsministeriets pulje til virksomhedsrettet integration af indvandrere.

Baggrund

Danmark gennemlever i disse år en situation med stor mangel på arbejdskraft generelt og ingeniører i særdeleshed. Samtidig erfarer Ingeniørhøjskolen i København og de øvrige ingeniøruddannelser i Danmark, at mange ingeniører både under og efter deres uddannelse i Danmark ikke kommer i betragtning til praktikpladser og jobs og følgelig anvender deres kompetencer i andre lande.

Igennem de senere år er det blevet klart, at behovet for ingeniører langt overstiger den andel af ungdomsårgange, der søger de eksisterende ungdomsuddannelser. Følger antallet af optagne og antallet af færdiguddannede ingeniører den historiske trend, og er der fortsat høj vækst i ingeniørbeskæftigelsen, vil der i år 2020 mangle 17.300 ingeniører¹.

Ingeniørhøjskolen i København har et stort optag af udenlandske studerende, og i de senere år særligt af kinesiske, pakistanske og tyrkiske studerende. Højskolen oplever, at danske virksomheder fravælger udenlandske studerende både til praktikophold og efterfølgende ansættelse med på baggrund af diverse forhindringer.

Forhindringerne for at dimittenderne får job opstår typisk i forbindelse med de udenlandske studerendes ansøgninger, formulering af CV, forventninger til arbejdsopgaver og arbejdsplads. Erfaringer fortæller, at det for flere ansøgere er vanskeligt at fremstille sig selv på en for virksomhederne attraktiv måde. Kulturelle forskelle og en manglende fortrolighed med dansk virksomhedskultur spiller afgjort en rolle for disse problemer. Her er det vigtigt med en mere bevidst udslusningsstrategi som bidrager til bringe den rigtige ansøger sammen med den rigtige virksomhed.

Formål

Dette projekts hovedformål er at fastholde udenlandske studerende, der søger praktikplads såvel som dimittender, som har gennemført en ingeniøruddannelse i Danmark. Ligeledes er udenlandske, jobsøgende ingeniører bosat i Danmark, uanset om de har en dansk eller udenlandsk ingeniøreksamen, indbefattet af projektet.

Projektet sigter på at udvikle et koncept således, at jobformidling til ingeniører med udenlandsk baggrund praktiseres ved at fremhæve den pågældendes kompetencefortrin i forhold til virksomhedens konkrete behov. De umiddelbare mål ved projektafslutning er, at 50 studerende og jobsøgende ingeniører har udarbejdet ansøgninger og CV, har gennemgået en job match

---

¹. Notat fra Universitets- og Bygningsstyrelsen af 25. april 2007 – *Balance på arbejdsmarkedet*

analyse og derigennem været til samtale om praktikplads eller ansættelse ved en dansk ingeniørvirksomhed.

Det erhvervsrettede projektperspektiv skal sikre, at virksomhederne oplever koblingen med job kandidaterne som en gevinst. Det sker ved at fremme dialogen med arbejdskraft trængende virksomheder, og ved sikre en mere vellykket kobling mellem de nyudklækkede studerende, ditto praktikpladsansøgere under uddannelse, så de bliver attraktive for ingeniørvirksomhederne.

Projektet sigter imod at udvikle en anvendelig systematik til udslusning af kompetent udenlandsk arbejdskraft til virksomhederne. Et koncept som senere vil kunne anvendes over for andre faggrupper – eksempelvis på social- og sundhedsområdet, hvor tilsvarende rekrutteringsudfordringer gør sig gældende.

Helt generelt handler det om at fastholde værdifuld, kvalificeret arbejdskraft til gavn for den enkelte, virksomhederne og Danmarks position i den globaliserede verden.

Målgruppe

Fokus er først og fremmest rettet imod de største grupper af udenlandske studerende på ingeniøruddannelserne og færdiguddannede indenfor ingeniørfaget, det vil sige studerende med kinesisk, pakistansk og tyrkisk baggrund.

Projektets tilbud er dog åbne for studerende og højtuddannede med statsborgerskab fra alle lande uden for EU og EØS samarbejdet. I første omgang tilbyder Ingeniørhøjskolen i København som projektets værtsinstitution sine egne studerende og dimittender muligheden for job-match kurset. Ellers henvender projektets tilbud sig til alle studerende og dimittender på Ingeniørhøjskolens partnerinstitutioner tilknyttet Dansk Center for Ingeiøruddannelser (DACIN). Endelig er jobsøgende ingeniører med udenlandsk baggrund i hele Danmark indbefattet som projektets målgruppe.

Organisation

Ingeniørhøjskolen i København har årelange erfaringer med tilsvarende kompetenceudviklende tiltag med fokus på erhvervsrettet integration. Eksempelvis i samarbejdet med Ingeiørföreren (IDA) i projektet, *Kompetenceværktøjskassen*. Studiecenteret på Ingeniørhøjskolen tilbyder jævnligt Jobcentre og andre jobformidlere sin viden, når det gælder udfærdigelsen af stillings- og kompetencebeskrivelser til brug for handlingsplaner for arbejdssøgende, udenlandske ingeniører. Det samme gælder over for erhvervslivet, hvor studiecenteret jævnligt rådgiver virksomheder om udenlandske eksamensbeviser og verificering af ingeniørkompetencer.

Projektets afvikling vil foregå på Ingeniørhøjskolen i København i et samarbejde mellem Studiecenteret på højskolen, DACIN, China Knowhow samt Rekruttema danmark. Kulturkonsulentfirmaet, China Know Hov tilfører kompetencer i forbindelse med kulturforståelse og samarbejde på tværs af grænser, og har endvidere erfaringer med integrationsprojekter særligt rettet imod den kinesiske befolkningsgruppe i Danmark. Rekruttema danmark bidrager med

kompetencer indenfor rekruttering. Virksomheden har særligt fokus på kandidaternes personlighed i forbindelse med rekruttering og er specialiseret i international rekruttering til teknisk avancerede stillinger, herunder jobs i ingeniørbranchen.

Ingeniørhøjskolen i København indgår desuden aktivt i *Bycirkelens Kina projekt*. Et lokalt forankret uddannelses- og erhvervsprojekt som samarbejder med regionen, Wuxi i det østlige Kina. Her byder sig nogle særligt gode forudsætninger for at integrere kinesere fra regionen, bådét på ingeniørarbejdsmarkedet herhjemme og for danske virksomheder i Wuxi regionen.

I regi af Dansk Center for Ingeniør Uddannelser (DACIN) er Ingeniørhøjskolen i København involveret i et internationaliseringsprojekt i samarbejde med andre undervisningsinstitutioner, som bl.a. understøtter undervisernes udvikling af sproglige og interkulturelle kompetencer. Her vil erfaringerne fra projektet oplagt bidrage til at styrke Ingeniørhøjskolens internationale profil.

Projektets indhold

Projektets grundtanke baserer sig helt enkelt på at finde den rigtige kandidat til det rigtige job.

De interesserede kandidater vil alle gennemgå et fastlagt kompetence- og personlighedsanalyseforløb, hvor formålet er at støtte de studerende og jobsøgende ingeniører i at klarlægge deres personlige kompetencer. I forløbet vil kandidaterne blive matchet med virksomheder med behov for netop deres unikke baggrund med sigte på senere ansættelse. Gennem løbende kontakt til virksomhederne vil deres kompetencebehov for ingeniører nøje blive kortlagt.

Job matchen retter sig både imod kandidater og virksomheder og indeholder følgende hovedaktiviteter:

Tilbud til kandidater som søger praktikplads eller ansættelse:

- Introduktion til job-match analyseredskabet gennem gruppebaserede og individuelle samtaleforløb.
- Træning i kandidaternes evne til at beskrive og formulere egne kompetencer overfor virksomhederne på grund specifikke stillingsopslag
- Kompetenceafklaringssamtaler afholdes på baggrund af de studerendes ansøgninger, CV og job match resultater.
- Kursus i temaerne arbejdspladskultur og samarbejdsforventninger i danske virksomheder, afholdes før kandidaternes første møde med virksomheden.

Tilbud til virksomheder og jobformidlere:

- Virksomheder med arbejdskraft mangel kontaktes og kompetencebehov og forventninger til nye ansatte konkretiseres
- Opfølgingsforløb i forbindelse med praktikplads eller ansættelse
- Invitation til konferencer om rekruttering af udenlandsk ingeniørarbejdskraft
- Netværksdannelse om fastholdelse af udenlandske ingeniørkompetencer
- Læring om verificering af udenlandske ingeniørkvalifikationer.

Resultatopsamling

I projektperioden vil der løbende blive evalueret og gjort status på, hvorvidt indsatsen opfylder projektets ambitioner. Disse handler først og fremmest om deciderede fastansættelser og praktikforløb, hvor den studerende efter endt uddannelse stilles en ansættelse i udsigt. Succesen er også i hus i de tilfælde, hvor der måske ikke foreligger en fastansættelse, men hvor kandidaten gennem job-match forløbet alligevel har tilegnet sig tilstrækkelige kompetencer til fremover at kunne begå sig på det danske arbejdsmarked.

Mere præcist opererer projektet med følgende succesparametre:

- At alle de jobsøgende kandidater og udenlandske studerende som har gennemgået kompetenceafklaringskurset, og dermed er klar til at indtræde på det danske arbejdsmarked, bliver matchet med virksomheder med behov for netop deres baggrund og uddannelse.
- At et rimeligt stort antal virksomheder medvirker til at fortælle om deres behov og forventninger til afdækning af kompetencebehov med henblik på ansættelse af udenlandske praktikanter og ingeniører.
- At mindst 50 jobsøgende kandidater og udenlandske studerende bliver kompetenceafklaret og er klar til at indtræde på det danske arbejdsmarked.
- At minimum halvdelen af de kompetenceafklarede kandidater har praktikplads og/eller ansættelse senest tre måneder efter afslutningen af deres deltagelse i projektforløbet.

I afslutningsfasen bliver de involverede kandidater og virksomheder kontaktet med henblik på en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse. Resultaterne fra undersøgelsen vil danne grundlag for justeringer og give inspiration til ændrede procedure.

Information og formidling

Udenlandske studerende og dimittender bliver i fremtiden en mere naturlig del af det danske arbejdsmarked og et aktiv for danske virksomheder – til gavn for både institutioner, de studerende og ikke mindst det danske erhvervsliv. Her er det ambitionen, at projektet gennem en offensiv og synlig informationsindsats, bidrager til en forbedret rekrutteringssituation, når det gælder tiltrækningen af udenlandske ingeniører til danske virksomheder.

Ingeniørhøjskolen i København og projektpartnere har på områderne, internationalisering og erhvervsrettet integration, vigtige erfaringer og kompetencer, som projektet giver mulighed for at formidle til virksomheder, jobformidlere, myndigheder og øvrige aktører på arbejdsmarkedet.

Gennem forløbet vil Ingeniørhøjskolen i København være vært for konferencer og seminarer projekterfaringerne. Desuden vil læring og erfaringsudveksling blive befordret gennem etableringen af et fremtidigt netværk om rekruttering og fastholdelse af udenlandske ingeniørkompetencer i Danmark.

Web-henvisninger til projekt- og samarbejdspartnere:

www.ihk.dk Ingeniørhøjskolen i København

www.dacin.dk Dansk Center for Ingeniør Uddannelser

www.chinaknowhow.dk China Know How

www.rekrutema.dk Rekrut-tema Danmark

www.nyidanmark.dk Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

www.bycirklen.com Bycirkelens Kina Projekt,

Kontakt for nærmere information:

Ingeniørhøjskolen i København – Dansk Center for Ingeniør Uddannelser

Pædagogisk konsulent, Linda Madsen, tlf. 44 80 50 42, e-mail: lim@ihk.dk

Ingeniørhøjskolen i København – Studie Centeret

Central Studieleder, Niels-Erik Parbst, tlf.44 80 50 04 e-mail: nep@ihk.dk

Projektkoordinator, Peter Ussing, tlf. 44 80 52 27, e-mail: peu@ihk.dk

Rekrutema danmark

Partner, Ewa Henning-Tønder, tlf.32 55 14 14, e-mail: ewa@rekrytema.com

China Know How

Direktør, Katharina Sture, tlf. 23 60 29 63, e-mail: sture@chinaknowhow.dk